

КРАТКА БИОГРАФИЯ

НА

СВ. ИОАНЪ КУКУЗЕЛЪ

или

СКРОМЕНЪ ПРИНОСЪ

на

Изучаването Историата на българския народенъ
паякъвъ.

ОТЪ

П. В. С.

СОФИЯ

Печ. „Братя Миладинови“ на П. Ф. Чиневъ

1893.

ПОСВѢЩАВА СЕ

на

НЕГОВО БЛАЖЕНСТВО

БЪЛГАРСКИЙ ЕКЗАРХЪ

Г-на Господина

ИОСИФА I.

СВ. ИОАНЪ КУКУЗЕЛЪ.

Читащата българска публика, особено онази частъ отъ нея, която е запозната по-отблизо съ гърцкия языкъ, безсъмѣйно знае, че богатата гърцка литература дължи своето обширно развитие не само на родомъ Гърци, но и на много, отъ други народности произходящи гениални мъже, като Апакерсисъ Оскитянина Лукиния Сириецъ, Иосифъ Евреина и др. много. Отъ всичкитъ народи обаче, които сж дали хранъ на гърцката писменность, Българския Народъ е, който най-вече и въ стари врѣмена е жертвувалъ, пъкъ и днесъ още слѣдва да жертвува въ полза на Еллинизма много свои синове, на които произхождението Гърцитъ, спорѣтъ новата имъ метода за погърчване, всероизвеждатъ съ Българогласнитъ чада на Еллада, и се гордѣтъ съ тѣхнитъ умствени научни трудове. Безъ да се впускамъ тукъ въ спомѣнуванieto многобройнитъ имена на онѣзи наши сънародници, които сж разработили подарения тѣмъ отъ природата талантъ въ полза на Еллинизма, съ настоящата бесѣда азъ ще сж задоволя да запозная читателитъ само съ единъ нашъ знаменитъ прадѣдъ Македонски Българинъ: именно Великий Майсторъ на Музикийското искусство, Иона Кукузелъ отъ гр. Драчъ на първа Пустиянина, който, подиръ Иона Мансура изъ гр. Дамаскъ, е първия прѣобразователь на въсточното православно Църковно пѣние и който е оставилъ на гърцки языкъ обширни списания по Музиката и изящни Църковни пѣсотворения, които поради високия стиль на музикийското имъ искусство и поради, трудного имъ изучаване, сж получили названieto: «*πρότερον τὸν ποσειδών*» — бичъ на пѣвцитъ.

За Иона Кукузелъ, този великъ, родомъ Българинъ, Майсторъ на Музикийското искусство, не ми ся е случило до сега да прочетъ нищо въ нѣкое Българско периодическо списание, когато отъ възражданieto на нашата книжнина и до сега сума мастило и кни-

та се е изпотрошило по описванието живога и умственитѣ про-
изведения на чужди гениалности. Само приспомятнитѣ учители
по Църковното пѣние и пѣвци Ангелъ Ивановъ отъ гр. Севлиево
и Иванъ Генадиевъ отъ гр. Охридъ мимоходомъ и много въ крат-
цѣ спомѣнуватъ името на Кукузели въ прѣдисловицата на своитѣ
музикайски трудове, напечатани въ Цариградъ: на първия прѣзъ
1857 год. подъ названіе „Ковчегъ Цѣлѣтосъбраиия“, съдържающъ
всичкитѣ църковни свещени пѣсни, които се пѣгъ въ църква
прѣзъ цѣлата година, а на послѣдния прѣзъ 1869 подъ наименоу-
вание „Пасхалия“, собирайки отъ свещени пѣсни, пѣни въ църква
прѣзъ сѣбглата Сѣдмица на Великденскитѣ Праздници. Ангелъ
Ивановъ въ прѣдисловицата на своя ковчегъ, като върѣди приема да
възхвалява методата на 3-мината Цариградски пѣвци Хрисанта, Гри-
гори и Хурмузи, които задружно въ началото на настоящия вѣкъ
прѣорганизувахъ корепно и упростотворихъ въсточното църковно
пѣние, казва, че въ врѣмето на св. Иоанъ Кукузель то (църков.
пѣние), поради оскѣдностъ на методични ръководства, ся изучавало
прѣзъ цѣли 20-30 години, а Иванъ Генадиевъ, като оправдава по-
мѣстваніето въ края на своята „Пасхалия“ заедно съ други, прѣзъ
Великденскитѣ праздници пѣсени, Църковни пѣсни и на едно
доста оригинално „Достойно есть“, възхитително и благоговѣйно
спомѣнува името на Йоанъ Кукузели между слѣдующитѣ си думи
„ Другъ единъ нашъ приятель ни понуди да
наредимъ и Достойно есть по истийтъ гласъ, по който ся чуе
тукъ тамъ мѣстниятъ напѣвъ на горнитѣ Македонитѣ, любезното
наше Отечество, въ достопочитаемитѣ и издревлѣславимата Ми-
трополия на които се сѣ отзивали многожди медоточнитѣ вѣща-
ния на Ангелогласнаго съотечественика нашего, пѣснотворца Иоана
Кукузеля отъ Драчъ на първа Иустиниана (виждѣ Теоритикото
на Т. Фокиаца, издѣд. 1864 стр. 160). Помѣнжето Достойно есть,
повеже се не пѣе до отданието на Пасха, се въвести на рѣдѣтъ
на послѣписанитѣ“

И тъй тъй сѣ двамата единствени Българи, които загат-
нуватъ по пѣничко за Йоанъ Кукузеля, нѣ и единия и другия не
ни извѣстятъ отъ каква народностъ е той бѣлъ. Вижда се че,

за този славенъ пѣснотворецъ и пѣвецъ тѣ сж черпили свѣдѣнията си отъ книгата „*Διχατολόιον σωτηρίας*“, отъ която една частъ подъ название „Чудеса Прѣсвѣтѣя Богородици“ има прѣведена на Български отъ Николая Карастояновича и напечатана отъ сжщия въ Самоковъ прѣзъ 1851 г. въ собствената му печатница, и въ която, при описанието на едно чудо на св. Богородица по свѣрхестественото изцѣриванне болната пога на Иоана Кукузеля, се спомѣнува за него безъ да се указва народността му. Отъ тѣзи много по-сериозни свѣдѣния за Кукузеля и неговитѣ мусикийски произвѣдения прѣизбитуватъ въ всички, и стари и нови, гърцки бѣседи по музиката, нѣ никадѣ не се срѣща косвено поне свѣдѣние за неговата народностъ, освѣнъ втората частъ на сложната дума, „*Κοινοῦ-ζελῆς*“, колто показва, че е билъ или Българинъ съ полугърцки, или Гъркъ съ полубългарски прѣкоръ. Едно мое обаче по вѣсточното църковно пѣние занимание, задружно съ едного Г на, чието име не ми е позволено тука да спомѣня, което (завимание) ма принуди, да се огнесж до Цариградскитѣ Гърцки книжарници за покупуване на каквито и да били, Гърцки ръководства по църковната музика, случайно и ненадѣйно ми донесе въ ржцѣтѣ единъ отъ голѣма важностъ, спорѣдъ моето скромно мѣние, документъ, който ясно свѣдѣтелстаува, че Иоанъ Кукузель е билъ Българинъ отъ гр. Драчъ на първа Иустипинана въ Македония и че той, като Българинъ, при прѣобразуванieto на вѣсточното Църковно пѣние не е забравилъ да промѣси въ него и Българския народенъ напѣвъ.

Този документъ току прѣди двѣ години е напечатанъ въ Цариградъ въ края (стр. стр. 125, 126, 127 и 128) на едно по църковното пѣние ръководство подъ название „*Κρητὶς*“, съчинено и издадено прѣзъ около 1840 год. отъ Стефана Ламбадария, пѣвеца изъ лѣвата страна на Цариградската Патриаршеска църква, а прѣзъ 1890 год. вторий пжтъ издадено отъ Д. Иоану протопсалта, първия пѣвецъ, изъ дѣсната страна на сжщата църква. Той е най вече важенъ за туй че второто му издание е станало прѣзъ едно врѣме, когато Гърцитѣ най вече сж стараятъ да загриятъ все, що дише на Българско, а тукъ неусѣтно сж оправдали народната ни поговорка „Шило въ врѣтище се не крие“ и сами си доказватъ че подиръ Иоана Мансура, Арабинъ изъ гр. Данаски, първия прѣорганизагоръ на вѣсточното църковно пѣ-

ние е билъ Българинъ и че въ него (пѣвцаго) вѣе и Българския народель напѣвъ, както и Арабския чрѣвъ помѣнатиа Иоанъ Мансуръ, който се счита за първъ основатель на туй пѣние.

За удовлетворение любителството на читателитѣ счехохъ за пущно да прѣведж тукъ и въ оригиналь на грѣцки, и въ прѣводъ на Български този документъ, т. е. житието на Иоана Кукузеля. Читателя ще види че въ него прѣизубилуватъ синтактически погрѣшки и солицизми, които, разумява се, сж плодъ на нѣкой малогрѣмотенъ прѣписвачъ въ старъ врѣме, нъ тѣ за насъ сж маловажни, толкозъ повече, че и почитаемиа Патриаршески пѣвецъ го е помѣстилъ въ една сериозна книга съ всичкитѣ му грамматицески недостатъци.

Διηγῆσις εἰς τὸν βίον τοῦ
Μεγάλου Μαιστορος τῆς
Μουσικῆς τέχνης
Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη.

ЕТО ГО:

Разказъ за житието на Великия Майсторъ на Мусикийското искусство, Иоана Кукузеля.

Δεῖτε πάντες οἱ λαοὶ τῶν Ἱερῶν καὶ Ἀρχόντων ἀκούσατε, δεῖτε καὶ διηγήσονται ὑμῖν τὰ περὶ Ἰωάννου τοῦ ἐπικεκλημένου Κουκουζέλη τὴν πολιτείαν· καὶ τὸν βίον αὐτοῦ ἤνεγκε, μὲν ἡ Μεγαλοπόλις Δυρράχίου τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς, ἣν δὲ ἐκ Πατρὸς ὁφρανόε, μόνην Μητέρα ἔχων, ἥτις δέδωκεν αὐτὸν τὰ Ἱερά ἐκπαιδεύεσθαι γράμματα· ἣν δὲ καλῶφωον καὶ ἐκάλεον αὐτὸν ἔνεκεν τούτου καλῶφωον καὶ ἀγγελῶφωον, καὶ ὡς ἔθος ἦν τοῖς βασιλεῦσιν ἐκλέγεσθαι παῖδας εὐλόλους καὶ εὐφρεῖς καὶ καλῶφωον, ἔλαβον καὶ τούτον καὶ δέδωκαν εἰς σχολεῖον βασιλικὸν μαθεῖναι καὶ ἐκπαιδεύεσθαι ὡς καλῶφωον τὴν Μουσικὴν τέχ-

„Дойдете всички свещеници и владѣтели да чуете; дойдете да ви расказж за житието на Иоана названий Кукузель. Той се е родилъ въ великий градъ Драчъ на първа Иустиниана, билъ сиракъ отъ баща и си имать само една майка, която го дала да се учи свещенна книга, а билъ сладкогласенъ и за туй го казвали Ангелогласенъ, и, както било обичай мѣжду царьетѣ да избиратъ момчета краснорѣчиви, остроумни и сладкогласни, зели го и него и го прѣдали въ царско училище да се учи, като доброгласенъ. Мусикийското искусство; понеже единъ отъ мом-

νεν' ἄλλους μὲν γὰρ εἰς Φιλοσο-
 φίαν, ἑτέροις δὲ Καλλιγραφίαν
 οἷτος τογὼν ἐκ φύσεως ὀξύθυος
 καὶ εὐφυῆς ταχέως πρὸςέκσπευ
 εἰς τὰ ἔμπροσθεν. ἄστε πάντες
 θαυμάζειν τὴν ἀγχίνου αὐτοῦ
 οἱ δὲ παῖδες ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς τοι-
 οῦτοις ἐρωτώμενοι ἔλεγον αὐτῷ,
 Ἰωάννη τί ἔφαγες σήμερον; ὁ δὲ
 ἀποκρινόμενος ἔλεγεν κουκία καὶ
 ζέλια, ἀμυρὴν τὴν Ἑλληνικὴν γλω-
 τταν οὐκ ἐπιστάμενος ὅθεν καὶ
 οἱ παῖδες Κουζέλην αὐτὸν ἐπω-
 νόμαζον· διὸ ὡς εὐφυῆς συντό-
 μως καὶ τὴν γλωτταν καὶ τὴν
 Μουσικὴν μεμαθηκὶς παρὰ πάν-
 των ἐθαυμάζετο· ἐν γὰρ ὁλίγῳ
 καιρῷ πάντας ὑπερβάς ὑπερέβλασε
 τῶν Μουσικῶν· διὸ καὶ ὁ βασι-
 λεὺς ἐπὶ πολὺ τούτων ἡγάπα καὶ
 ἔχαιρε καὶ γυναῖκα συζεύξει ἡ-
 γνάγκαζεν, ὁ δὲ ἔφη πρὸς τὸν βα-
 σιλέα· ἀντιβολῶ καὶ θέομαι τῆς
 βασιλείας σου, ὅπως μοι δώσης
 θέλημα ἀπελθεῖν καὶ θεάσασθαι
 τὴν Μητέρα μου· ἔπειτα δὲ ὁ
 τοῦ Θεοῦ θέλημα καὶ τοῦ βασι-
 σέως γενέσθαι εὐθύς οὖν ὁ βασι-
 λεὺς ἐξαπέστειλεν αὐτὸν ἐντίμως
 καὶ ὡς εἰκόσ ἀτελοῦν ἔκεισε, καὶ
 ἐγγὺς τοῦ οἴκου γενόμενος ἀκούει
 ὁλοκλήρως καὶ ὁδοῦ μὲν τῆς Μη-
 τρός αὐτοῦ μυρολόγουσις καὶ λε-
 γούσης· ΜΟΛ ΔΕ ΜΙΛΟ ΙΩΑΝ-
 ΝΗ ΓΔΕΜΗΣΕΝ· ὁ δὲ εἰσελθὼν
 ἀθρόως λέγει τῇ Μητρί αὐτοῦ,
 ὦ Μητέρα ἡ δὲ θαυμάσασα
 εἶπε· Πού ᾧ τέκνον; καὶ ἐναγκα-

четата прѣдаваха въ учили-
 щето да се учать Философия,
 други краснописание, а той,
 защото бѣше природно остро-
 уменъ и способенъ, скоро на-
 прѣдижъ, тѣй щото всички му
 се чудехъ на остроумието.
 А когато дѣцата, както е оби-
 чай между тѣхъ, го питали
 „какво яде днесъ Иоане? бо-
 бѣ и зеле (κουκία καὶ ζέλια)“ имъ
 отговарялъ, защото съвѣтъ
 не знааятъ Еллиеския языкъ;
 та заради туй дѣцата Куку-
 зель го називали; нъ той, ка-
 то остроуменъ, скоро изучилъ
 и языка и мусикията, та вси-
 чки му се удивлявали; за-
 щото въ малко врѣме вси-
 чки съученици по мусикията
 прѣскочи и надмина. Зара-
 ди туй и Царя го обичаше
 много и му се радваше и го
 принуждаваше да се ожени;
 а той казалъ на Царя: Про-
 ся и моля твое царство да
 ми позволишь да си идъ да
 видя майка си, на послѣ да
 бжде волята на Бога и на
 Царя; и веднага Царя го не-
 проводилъ честно и прилично.
 А когато си отишелъ и на-
 ближилъ дома си, слуша жа-
 лостния гласъ и риданието
 на майка си, която нарѣжда-
 ла и казвала: „Мое дѣте,
 милъ Иване, гдѣ ли ми си?“
 (μολα δὲ μίλο Ἰωάννη γόμεησαν), а

λισάμενος, και περιπλανήντες δλη-
λήλοις, μόλις κατέπαυσε τον οδυ-
μὸν αὐτῆς και τον ἑρπυλον και
ἐγένετο χαρμολύπη ἐπὶ πολὺ και
συναγαλλόμενος ἐπὶ ἡμέρας ἰκα-
νὰς, ἐποίησε τῆς Μητρὸς ἀνάπαυ-
σιν, ὡς αὐτὴ ἡτήσατο και εὐφραν-
θέντας, ὡς θεοίς, ἀπ' ἄλλων
ἐχωρίσθησαν, ἡ μὲν Μητὴρ ἐν
τῷ οἴκῳ καταλειφθεῖσα, ὁ δὲ Κου-
κουζέλης ὑποστρέψας πρὸς τὸν
βασιλέα, εἰς τὴν βασιλεύσαν ἰὼν
πόλεων ὃν ἰδὼν ὁ βασιλεὺς με-
γάλως ἐχάρη και ποιήσας παν-
δαίσιαν θαψέλη ὑπὲρ τῆς ἐπαυ-
δου αὐτοῦ ἐν τιμῇς ἐδεξάμενος το-
μετὰ ταῦτα ὁ Κουκουζέλης ἐν
ἱσχύῳ τῷπῳ καθίσας και λαβὼν
τῆς Μητρὸς αὐτοῦ τὸ μοιρολόγιον.
ΜΟΑ ΔΕ ΜΙΑΟ ΙΩΑΝΝΗ Γ' ΔΕ-
ΜΗΣΕΝ ΟΥΩ. ὁ γλῶσσον ἡ ἐρη-
νεῖα· τὸ παιδὶ μου γλυκύτατε
Ἰωάννη ποῦ εἶ; και τὴν φωνὴν
αὐτῆς συναρμύσας τὸν Πολυέλεον
ἐντέλῳς ἐποίησε και ἐπωνόμασεν
αὐτὸν τῆς ΒΟΥΛΑΡΑΣ, ὅς ἦν
ἐν τιμῇς τοῖς πᾶσι διὸ ἀπὸ τῆς
παρὰ πᾶσιν ἀγάπης και τιμῆς
μὴ δύναμενος ἱσχυάζειν. ἐβού-
λετο ἀναχωρεῖσαι και ἀφανῆς γε-
νεῖσθαι ὅπερ και γέγονε τῆς τοῦ
θεοῦ οικονομίας, ὡς ἐπεθύμει και
ἠύχετο πεποιθέναι ἀπελθόντος
γάρ ποτε εἰς τὸν βασιλέα χρείας
κατεπειγούσης τοῦ Ἡγουμένου τῆς
Λαύρας τοῦ Ἀγίου Ὁρου, και
καλῶς διορθωσάμενος πάντα ὑπέ-
στρεψεν ἔπισθεν και ἤρξε τῆς

той като влѣзълъ внезапно,
казва на майка си „Овдѣ съмъ
майко!“ (ѡδε μητερ) . . . нъ
тя се погудита и „гдѣ си,
чадо, казала“, а той я прѣ-
гърналъ, и едвамъ прѣкра-
тилъ риданието и плача ѣ,
и стана радостъ голѣма, и,
като се веселилъ доста дни
съ майка си, успокои я, как-
то тя желаше; и като се
нарадувахъ, както трѣбва, раз-
дѣлихъ се, и майкаму си ос-
тана дома. а Кукузель се
върналъ при Царя въ цар-
ствующия градъ. А царя, ка-
то го видѣлъ, много се за-
радвавъ, и направилъ богатъ
пиръ въ честь на неговото
завръщанне и честно го про-
сѣрѣцижалъ; а послѣ Кукузель,
като сѣдналъ на тихо мѣ-
сто и зель майчиното си ри-
данне „Μόα δὲ μίλοῦ Ἰωάννη γδέ-
μησεν ὕχω“. (Мое дѣте милъ
Иване, ахъ! гдѣ ли ми си?) и,
като нагласилъ нейния на-
пѣвъ, некусно пѣсноство-
рилъ Полмелея и го назвалъ
„на Българката“ и венчки го
почтаха. Заради туй, като пѣ-
маше спокойствие отъ лю-
бовъта и почитанието, които
му отдавахъ венчки, искаше
да избѣга и да се скрие, ко-
ето по Божие усмотрение и
стана тѣй, както желаше и
искаше да направи. Защото,

οδοῦ, ὃ δὲ Κουκουζέλης τούτο μα-
θὼν ἤρεν ὡς ἤθελεν καὶ εὐθέως
λαβὼν ἱμάτια οἰκτρὰ καὶ σβώλω-
σας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ με-
γνωσθῆναι, καὶ ῥάβδον ἐργατικὴν
ἐπὶ χεῖρας λαβὼν ἠκολούθει κα-
τόπισθεν μακρόθεν τῷ Ἰγουμενῷ
χαίρων, ἕως οὗ εἰς τὸ Ἅγιον
Ὅρος παρεγένοντο καὶ εἰς τὴν
Λαύραν εἰσῆλθουσιν καὶ ὁ μὲν Ἰ-
γούμενος ἐντὸς εἰσῆλθεν, ὃ δὲ Ἰ-
ωάννης ὁ Κουκουζέλης, ἕως τῆς
πόρτας ὡς ἰδιούτης ἐκαθέζετο, καὶ
παρὰ τοῦ θυροφοῦ ἤρωτάτο, τὸ
τί αὐτὸν θέλει ἐλθῆναι, καὶ τίνα
ἐπιστήμην ἐργάζεται, ὃ δὲ ἀπε-
κρίνατο νέμειν αἶγας ἐπιστάμαι.
καὶ Μοναχὸς γενέσθαι ἐπιποθῶν
ταῦτα ἀκούσας ὁ θυροφὸς τῷ
Ἰγουμενῷ ἀνήγγειλεν. ὃ δὲ Μονα-
χὸς ἐχάρη μαθὼν ὅτι ποιμὴν αἰγῶν
ἐν τῇ Μονῇ παρεγένετο. ἐπειδὴ
δὲ ἐν μεγάλῃ ὑστερήσει τινούτου
ἀνδρὸς τότε ἐτύγγανον κελεῖται
εὐθὺς εἰσαχθῆναι τὸν Κουκουζέλην
ἐντὸς τῆς Μονῆς καὶ δι' ὀλίγου
καιροῦ καταρχήρας αὐτὸν καὶ κου-
ρεύσας, νέμειν τοὺς τράγους ἀπέ-
στελεν· ὃ δὲ μετὰ χαρᾶς ἀπέλ-
θὼν, καλῶς τοὺς τράγους καὶ ἐπι-
μελῶς ἐνεμεν ἐν τῷ Ὄρει· ὃ δὲ
βασιλεὺς ἐν τῇ βασιλεύσει πύλει
ἐν μεγάλῃ ἀδημονίᾳ περὶ τοῦ Διδασ-
κάλου ἐτύγγανεν, τί ἄρα ἐγένετο
καὶ ἀποστείλας πανταχοῦ Δύσιν
καὶ Ἀνατολὴν εὗρεθῆναι τὸν Κου-
κουζέλην διανοούμενος καὶ οὐδαμῶ-
θεν εὗρισκετο· ἐν μίᾳ οὖν τῶν

κοгато единъ пѣтъ Игумена
отъ Свято-Горската Лавра
за една необходима нужда
отиде при Царя и, като си
урѣди всичко добрѣ, се вър-
нѣ назадъ и трѣгна на пѣтъ,
Кукузель, като се извѣстилъ
за туй пѣщо, тутакси се об-
лѣкълъ въ бѣдни дрѣхы и,
като си учерпи лицето съ
сажди за да се не познава, и
зема въ рѣцѣ работническа
тояга, слѣдеше изъ далече
Игумена съ радостъ, до гдѣ-
то стигнахъ въ Св. Гора въ
Лаврата. И Игумена влѣзе
вжтрѣ, а Иоанъ Кукузель,
като простъ чловѣкъ, вѣнъ
отъ вратата сѣднѣ. Вратаря
го попита, защо е дошелъ и
каквиъ занаятъ знае да ра-
боти, а той отговорилъ: зная
кови да пасѣ и жслахъ Мо-
нахъ да стана. Като чу туй
вратаря, извѣсти на Игумена:
а той много се зарадва, че
е дошелъ въ мѣнастиря ко-
заръ, и, понеже бѣхъ съв-
сѣмъ лишени отъ такъвъ че-
ловѣкъ, веднага заповѣда, да
въведжтъ Кукузеля въ Мѣ-
настиря, и като го оглаши въ
малко врѣме, подстрига го за
Монахъ и го прати да пасе
ярицѣ; а той отиде съ ра-
достъ и пасѣше ярицѣ доб-
рѣ и прилежательно. А пѣкъ
Царя въ царствующия градъ

ἡμερῶν ἐν τινι ἁκρωτηρίῳ νέμον-
 τα τοὺς τραγούς. ἔνθεν κἀκεῖθεν
 ἰδόντα, καὶ μηδένα ἀνθρώπον θε-
 ασάμενον, ἐπιθυμία ἔσχεν αὐτὸν
 τινὰ φθῆναι ἄσαι τῷ Κυρίῳ ἐκ
 τῶν ψαλμωδῶν. διὸ καὶ
 ἤρξατο ψάλλειν ἀσκητῆς δέ τις
 ἐν τινι σπηλαίῳ οἰκῶν πλη-
 σίον καὶ τῇν ὀρυφθῆσαν ἀκ-
 κοῦς ἐδόκει Ἀγγέλου ὀρυφθῆσαν
 ἀκούειν, καὶ οὐκ ἀνθρώπου. ἐξελ-
 θὼν δὲ τοῦ σπηλαίου ὁρᾷ τὸν βοσ-
 κὸν ἐν τῷ ἁκρωτηρίῳ ψάλλοντα
 καὶ τοὺς τραγούς νεμερόμενους με-
 οῦσιν, τὸ μέλος δὲ ἁκρωμένους
 καὶ εἰς αὐτὸν ἀτενίζοντας, ὥσπερ
 ἐκπληρούμενους καὶ χαίροντας· ταῦ-
 τα ὁ ἀσκητῆς θεασάμενος, καὶ
 ἐννοήσας ὅτι αὐτὸς ὁ Κουκουζέ-
 λης ὁ διὰ βασιλέως πανταχοῦ
 ἐρευνόμενος καὶ ὑπὸ Θεοῦ φανε-
 ρούμενος, ὁρμαῖος τῇ Λαύρᾳ ἐ-
 φίσταται καὶ τῷ Ἠγουμένῳ λά-
 θρα ἅπερ εἶδεν ἀπήγγειλεν· ὁ δὲ
 πορευθεὶς τὸν βοσκὸν ἐκαλέσατο
 καὶ πρὸς αὐτὸν ἐρωτῶμενος ἔφη-
 σαν, ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν, ὅτι
 σὺ εἰ Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης.
 καὶ δικαίως τοιοῦτον καιρὸν τὰ κα-
 τὰ σὲ ἀπέκρυψας, διὸ εἰς Θεὸν
 σὲ ἀνατίθην· ἵνα μοι εἴπῃς τῇ
 ἀλήθειαν καὶ ὁμολόγησῃς καὶ εἴ-
 πεν, ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ἀλλ' εὖρον
 κατὰ πάντα τὸν κόσμον μάταιον,
 καὶ εἰς οὐδὲν λογισάμενος ἀνεχώ-
 ρησα, διὸ ἀντιβόλῳ καὶ ὀσμᾷ
 σου, οὕτως μὲ ἄφες ὡς εὗρηκας,
 ὁ δὲ Ἠγούμενος αὐτὸς πρὸς αὐ-

се намираше въ голѣмо при-
 тѣснение за учителя, какво
 ли е станало съ него, и рас-
 прати на всякъждѣ и на За-
 падъ и на Истокъ да тър-
 сятъ да намѣржатъ Кукузеля,
 нъ никъждѣ се не намираше.
 Единъ день обаче, като па-
 сѣше ярцитѣ на едно стрѣм-
 но мѣсто край морето, раз-
 глѣда насамъ на тамъ и, ка-
 то не видѣ никого, пожела
 да поѣде на Господа една
 пѣсень отъ псалмопенията си,
 и тѣй починалъ да пѣе. А
 единъ постникъ, който живѣ-
 ше тамъ близъ въ една пе-
 щера и чулъ пѣшнето, поми-
 сиплъ че слуша ангелска пѣ-
 сень, а не чловѣческа, и, ка-
 то излѣзълъ отъ пещерята,
 глѣда че пастиря край мо-
 рето пѣе, а ярцитѣ не па-
 сятъ никакъ, а слушатъ пѣ-
 сньта и се вкленали на него,
 като да бѣхъ въ истъжение
 и да му се радватъ. Като
 видѣ тѣзи пѣща постника и
 разбра, че този е отъ царя
 всекъждѣ търсения и отъ Бо-
 га указанія Кукузель, ти-
 чешкомъ отиде въ Лаврата и
 на Игумена венчко, що видѣ,
 тайно извѣсти. А Игумена,
 като отиде при пастиря и го
 распита, каза му: „Богъ ми
 откри, че ти си Иоанъ Куку-
 зель;“ и защо толко време

τὸν ἔφησεν ἐμὲ μόνον ἄκουσον, καὶ γὰρ σὲ ποιήσω ἐκ πάντων ἐλευθέρου. ὃν περ λαβὼν εἰς τὸ Μοναστήριον δέδωκεν αὐτῷ κελλῖον καθέζεσθαι, ἥως οὐ τὰ περὶ αὐτοῦ τεχνιέντως οἰκονομήσει. ὃ καὶ πεποίηκεν, ἀπελθὼν γάρ εἰς Κωνσταντινοῦπολιν τῷ βασιλεῖ διαλέγεται, καὶ φησὶ δέομαι σου βασιλεῦ, χάρισαι μοι ἓνα ἄνθρωπον ψυχῆς σῆς σωτηρίας ἕνεκεν, καὶ εἴτι ἐλόπησε τὴν σὴν βασιλείαν συμπαύθησον, (Τυκὶς се пропуснхти думитѣ: а царя попиташъ за името на този чело-вѣкъ); καὶ ὁ Πυρρὸς πρὸς αὐτὸν, εἰ μὴ ὁμῶς ἐγγράφως τὸ συμπαύθης οὐ λέξω σοι τότε ὁ βασιλεὺς γράμμα αὐτῷ δέδωκεν, τὸν Κουκουζέλην ἐφανέρωσε, καὶ διηγησάμενος πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γενόμενα, καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς μεγάλως ἐχάρη, καὶ τὸν Θεὸν ἐδόξασε κατὰ νοῦν στεφανώμενος, τὸ τί ἂν παρήσειν, ἐνθυμούμενος, ὅτι περὶ τοῦ Πυρρῶντος γράμμα ἦν δεδοκός, εὐθὺς δὲ τριγυροὺς ἀρματώσας ἄμα τῷ Πυρρῶντι τῇ Λαύρᾳ ἐπεσφράγισεν, καὶ τὸν Κουκουζέλην ἀσπάζεται, ἔλθω καὶ εὐοχηθέντες ἀφελῶς, καὶ εὐφρανθέντες σὺν πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ἀπ' ἀλλήλων διαχωρίσθησαν, ὁ μὲν Βασιλεὺς εἰς Κωνσταντινοῦπολιν ἀπελθὼν, ὁ δὲ Κουκουζέλης ἐν τῇ Λαύρᾳ καταληφθεὶς ἀνερχόμενος ἐκ πάντων καὶ ἀνεπηρέαστος, ἀκαταπαύστως

си крилъ за себе си; прикъ-навамъ ти въ името Божие, да ми кажешъ истината; а той му исповѣда истината и му каза: Азъ съмъ и избѣгахъ, понеже намѣрихъ, че цѣлня свѣтъ е света и нищо не струва; заради туй моля ти се покорно, остави ме, както ме намѣри: „а Игумена веднага му каза: Мене слушай ти и азъ ще те освобода отъ всичко.“ После го заведе въ Мънастиря и му даде стая да сѣди, до гдѣто благоустрои венчико за него, което и направилъ; защото отиде въ Цариградъ, и се разговори съ царя, и му каза: „Моля ти се, царю, подари ми единъ човѣкъ за твое душевно спасение, и, ако нѣщо е наекърбилъ твое царство, прости му; а Царя попита за името на този чело-вѣкъ, нъ Игумена му каза: „Ако не ми дадешъ писмено обѣщанне, че ще му простишъ, не ще кажа;“ и, като му далъ писмено обѣщанне, явилъ Кукузели и расказалъ венчико, що станѣло съ него, а царя се почуди, и много се зарадва и Бога пролави, нъ съ ума си размишляваше какво да направи, тъй като бѣше далъ писмено обѣщанне на Игумена. И

ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑμνῶν καὶ δοξολογῶν τὸν Θεόν, ματὰ ταῦτα δὲ καὶ πλησίον τῆς Λαύρας ᾠχοδόμησε κελλὸν, καὶ Ἐκκλησίαν τῶν Ἀρχαγγέλων, τοῦ ἔχειν εἰς ἡσυχίαν καὶ παραμυθίαν μακράν. ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ Μοναστηρίῳ διέλειπε, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ψάλλον καὶ προσευχόμενος, ἐν μιᾷ οὖν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς τῷ τοῦ Ἀκαθίστου ἁγίῳ Σαββάτῳ, ὡς ἔθος αὐτῷ τὰ τῆς Θεοτόκου ἐμελωδῆσεν ἐπιμελῶς, μετὰ δὲ τὴν τῆς ἀγρυπνίας συμπλήρωσιν ἀπονυσινάξαντι, ἐφάνη αὐτῷ ἡ Θεοτόκος λέγουσα χαίροις, δέδωκυλα ἀνά χειρας αὐτῷ ἐν χρυσοῦν νόμισμα καὶ αἰτοῦσα ψάλλε μοι, καὶ οὐ μὴ σὲ ἐγκαταλείπω· ἔξυπνος δὲ γενόμενος εὗρεν τὸ χρυσοῦν νόμισμα ἐντὸς τῆς δεξιᾶς παλάμης τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔκτοτε μετὰ χαρᾶς ἀράτου, καὶ θαυρῶν πολλῶν ἡδυχαρίσκει καὶ ἔφαλε τῇ Θεομήτορι τὸ δὲ χρυσοῦν νόμισμα ἐκεῖνο ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπέθετο, ὥστε σημεῖα οὐκ ὀλίγα ἐποίησε καὶ θαύματα, ἔκτοτε οὐ διέλειπε ἐκ τοῦ χοροῦ τῆς δεξιᾶς στάσεως τῆς Ἐκκλησίας, διὸ καὶ εἰς ποῦς αὐτοῦ σέστηκε· καὶ ἡ χεὶρ ἐρρύει. ἕως οὗ καὶ τὸ μάρτυρον*) σπᾶσαντος ἐφ' ᾧ ὁ ποῦς ἵστατο, ὡς ἂν τὸ ἔλκος αὐτοῦ ῥέει χαμαὶ, ἀλλ' ἡ Θεοτόκος αὐτὸν ἰάσατο, εἰποῦσα αὐτῷ. ἔσω τοῦ λοιποῦ ὁμῆς, θύειν καὶ διαμείνας ἕως τέλους αὐτοῦ εὐχαισιτῶν τῇ Θεομήτορι ἐν ὕμνοις καὶ δοξολογίαις

веднага въоръжи кораби и заедно съ Игумена въ Лаврата отхожда и Кукузеля поздравлява; и слѣдъ като се нагостихъ тамъ богато и се веселихъ заедно съ всичкото братство, раздѣлихъ се единъ отъ другъ, и царя се върнъ въ Цариградъ, а Кукузель остана въ Лавра отъ никого недосажданъ и не оскорбляванъ, гдѣто непрѣстанно пѣяше и славяше Бога. А послѣ близо при Лавра построи си и келлия и църква „Св. Архангелъ“, за да живѣе и се моли спокойно, отдалеченъ отъ другитѣ, нъ и въ мнастиря непрѣстанно деня и нощя пѣяше и се моляше. И тѣй единъ денъ отъ Великитѣ посети, въ св. Сѣббота на Акатиста, както имаше обичай, неиѣ прилѣжательно пѣсньта на св. Богородица, а слѣдъ свършъка на бдението, като задрѣма, яви му се св. Богородица и, като му каза: „Радвай се“, дала му въ рѣцѣтъ една златна монета и му рѣкла: „Пѣй ми, та Азъ пѣма да та оставя“, и като се събудилъ намѣрилъ златната монета въ дланъта на дѣсната си рѣка. Отъ тогава съ не-исказана радостъ и сълзи много благодаряше и пѣеше на Божията Майка, а оная

φ' ὅρων τῆς ζωῆς αὐτοῦ· προε-
 δε καὶ τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὁ ἄν-
 ὄρωπος οὗτος τοῦ Θεοῦ, καὶ συν-
 τάξας τὰ περὶ αὐτοῦ, καλῶς καὶ
 θεωρέστως καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ
 τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἦν αὐτὸς ὡκο-
 δόμησε παραγγελίας θάψαι αὐτόν,
 μετέστη προΐασιν· οὗτος ὁ βίος
 καὶ ἡ πολιτεία τοῦ Μεγάλου Μά-
 στορος καὶ μελουργοῦ Ἰωάννου
 τοῦ Κουκουζέλη, τοῦ δευτέρου
 Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὃν ἡ
 Θεοτοκος κατὰ τὸν πόδα ἴστατο
 καὶ τὸ νόμισμα αὐτῷ ἐχαρίστατο,
 ὅτι πᾶς ὕμνος καὶ δοξολογία εἰς
 Θεὸν γενομένης εὐπρόσδεκτος αὐ-
 τῷ, καὶ ὕψι ψυχῆς καὶ σώμα-
 τος τοῖς ὀλοφύχως αὐτὸν ὑμνολο-
 γοῦσι καὶ δοξολογοῦσι, καὶ οὐ μόνον
 διὰ στόματος, ἀλλὰ καὶ ἐν
 σάλπιγγι ἀσμάτων, καὶ κυμβάλαις
 εὐήχοις ἀλλαλαγμοῦ, καὶ ἐν χορ-
 δαῖς καὶ ὀργάνοις, κατὰ τὸ θεῖον
 Δαβὶδ, καὶ τὰ μὲν εὐπρόσδεκτα,
 τῷ Θεῷ καὶ χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν
 ὅτι πολλήν, τὰ δὲ θεμελικῶς, καὶ
 οὐ πνευματικῶς γινόμενα βδελικ-
 τὰ εἰσὶ τῷ Θεῷ καὶ ἀπρόσδεκτα,
 ὅτι ἐν γελόῳ καὶ ἀκαθαρσίᾳ γί-
 νονται, ἅπερ ὁ διάβολος ἀκούων
 τέρπεται, καὶ οἱ Ἅγιοι σὺν τοῖς
 Ἀγγέλοις λυποῦνται, μυσάττονται
 καὶ ἀποστρέφονται· ἀλλ' ἡμεῖς
 οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ ὡς πα-
 ρελάβαμεν παρὰ τῶν ἁγίων Πα-
 τέρων ἡμῶν, οὕτω καὶ κρατήσω-
 μεν, καὶ ποιήσωμεν, ἵνα ταῖς αὐτῶν
 εὐπροσδέχοις δεήσεσιν τύχωμεν
 σὺν αὐτοῖς τῶν ἐπηγγελμένων

златна монета оставилъ въ
 църквата, които не малко чуде-
 са правяше. Отъ тогава нѣко-
 гашъ не отежтетувахе отъ
 хора на дѣсната страна на
 църквата, тъй щото едната
 му нога изгнила и ржката му
 оттекла, до гдѣто се пукнала
 раната отъ котешката трѣ-
 ва, съ която бѣше повърза-
 на ногата, тъй щото раната
 му тѣчеше надолу, нъ св.
 Богародница го изцѣрила, ка-
 то му казала: „бъди отъ се-
 га здравъ“, та затова до края
 на живота си постоянно бла-
 годаряше св. Богородница съ
 пѣсни и славословия; при
 това прѣдвидѣ и смъртъта си
 този Божий челоуѣкъ и като
 си урѣди добръ и богоугодно
 работитѣ и зарѣка да го по-
 грѣбѣтъ въ църквата „св. Ар-
 хавангелъ“, които той самъ
 бѣше построилъ, камина се.
 Този е живота и повѣдение-
 то на Великия Майсторъ и
 пѣснотворецъ, Иоанъ Куку-
 зель, вторий Иоанъ Дамас-
 кинъ, на когото св. Богородница
 ногата изцѣри и златна моне-
 та му подари; понеже всека
 пѣсень и славословие къмъ
 Бога благопринятна е Нему, и
 здравие, душевно и телсно,
 подарява на пѣснословящи-
 тѣ и славословящитѣ го все-
 душно не само съ уста, нъ

ἀγαθὸν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν ᾧ ἡ δόξα καὶ το
κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

Забълъжка: Думата „μάρ-
ρον“ отъ Гърдите лекенко-
графи: Антиъ Гази тълкува
на простогърцкия азикъ съ
Италианаското ѝ название „ma-
rogana“, която пронекожда
отъ латинското „origanum ma-
rogana“, а Скарлатъ Д. Ви-
зантійский я сравнява съ тур-
ската дума „неди-оту“, което
се съгласява съ тълкуване-
то, което ѝ дава Руския ле-
кенкографъ, Иванъ Синайский,
който въ Гърско—Руския си
словарь я прѣвожда съ рус-
китѣ думи „**кошачья трава**“.
Азъ се съгласихъ съ послед-
ното и старо-гърската дума
„μάρρον“ прѣведохъ съ блъ-
гарскитѣ думи „**котешка-трѣ-
ва**“, която расла по плани-
нитѣ и имала влпанше върху
котето, а нѣкъ Иоанъ Куку-
зелъ я употребилъ и за цѣръ
на своята рана.

спорѣдъ Божественния Да-
видъ, и **трубоупѣсней, въ ким-
валѣхъ dobroгласнихъ вос-
клицания, и въ струнахъ и ор-
ганѣхъ;** и благоприятнитѣ Бо-
гу радость и веселіе голѣ-
мо даватъ, а онѣзи, които
ставатъ за тѣлесно, а не ду-
ховно, наслаждение, гнѣсни
сж прѣдъ Бога и неприятни,
защото се пѣятъ въ достой-
ни за прѣзрение и безправ-
ствени мѣста, които като
слуша диявола се весели, а
святитѣ съ ангелитѣ скър-
бятъ, гнѣсятъ се и се отверъ-
щаватъ. Нѣ пий Православ-
нитѣ Християни, както еме
приелъ отъ нашитѣ св. Отци,
тѣй и ще подѣржаме и ще
вършимъ, тѣй щото чрѣзъ
тѣхнитѣ моления заедно съ
тѣхъ да получимъ обѣщани-
тѣ блага въ Христѣ Иисусѣ
Господѣ нашему, емуже сла-
ва и сила ншиѣ и присно и
въ вѣки вѣковъ аминъ“.

Горѣизложеното житие на Иоана Кукузеля, независимо отъ
синтактическитѣ неправилности, които, както и цѣ-горѣ сиомѣнжхъ,
прѣзобилуватъ въ него, и отъ онѣзи насажи, които за простодуш-
нитѣ и религиозно възпитани хора сж напълно вѣрни, а за образо-
ванигѣ аллигорически, отъ етнологическа точка зрѣние за насъ Бълга-
ретѣ е много важно, като вземемъ прѣдъ видъ припѣсята на Ку-

кузеловата Майка отъ която ся е спазилъ само, единчкътъ стихъ на Български Языкъ съ Гърски букви „Μδα δε μίλο Ἰωάννη ὑδέρη-
 σεν“ и онуй, което казва биографа, че „Кукузелъ, като зель Май-
 чината си припѣсня, и като наглаголилъ Полиелея, спорѣдъ нейния
 напѣвъ, назвалъ го (Полиелей) „на Българката“; защото отъ
 тѣхъ се извѣстяваме, че подиръ Иоана Дамаскина, названий Ман-
 суръ, първия прѣобразувателъ на вѣсточното Църковно пѣние, имен-
 по Иоанъ Кукузелъ, великий майсторъ на Мусикийското пѣние,
 е чистъ Българинъ, и че той чрѣвъ „Полелея на Българ-
 ката,“ далъ ни е право да ся гордѣемъ, че и ний Българетѣ има-
 ме дѣлъ въ Църковната Мусикия, и ни напомнюва да пазимъ тѣзи
 скъпоцѣнна старина и да ся грижимъ за нейното усьвършенству-
 вание. Слѣдователно ний сме длѣжни да благодаримъ на Биогра-
 фа на Иоана Кукузеля за тѣзи драгоцѣнни свѣдѣния, и още по-
 вече щѣхмѣ да му бѣдемъ признателни, ако да ни извѣстяваше
 кога ся е родилъ Иоанъ Кукузелъ и при кой Византийский Импе-
 раторъ е билъ заведенъ въ Цариградъ и прѣдаденъ въ Учи-
 лище да учи Мусикийското Искуство. Въ Св. Гора, особенно
 въ Лавра, гдѣто Иоанъ Кукузелъ живѣлъ дълго врѣме и умрѣлъ
 възможно е да ся спазватъ, по точни свѣдѣния за него, и бѣхъ по-
 искалъ такива отъ Негово Високо прѣподобие, Иеромонаха Отца
 Калистрата отъ Зографския Български Манастиръ, нъ получихъ
 отговоръ че и до сега още не е сполучилъ да удовлетвори жела-
 нието ми. Нъ ний, като, имаме вѣрни исторически свѣдѣния, че
 Иоанъ Мансура изъ гр.Дамаскъ, койго ся счита за първий основателъ
 на осмогласното вѣсточно Църковно Пѣние, е живѣлъ прѣвъ първата
 половина на VIII вѣкъ въ врѣмето на Льва Исаврянина и е умрѣлъ
 прѣвъ 756 година сл. Христа можемъ горѣ долу да заклю-
 чимъ вѣрно, че Кукузелъ, първий прѣобразувателъ на Мансу-
 ровата Система, е живѣлъ прѣвъ XII-й или XIII-й вѣкъ, т. е
 прѣвъ първото робство на Българ. Народъ подъ Византийското иго.
 И дѣйствително, за да ся е почувствуваала пужда отъ прѣобразу-
 вание на основаното отъ Прочутия Богословъ, поетъ и пѣвецъ Иоанъ
 Мансура, вѣсточно Църковно пѣние, трѣбва да ся се измѣнжали 4-500
 години. Ако прѣдположимъ, че Иоанъ Кукузелъ е живѣлъ 200 го-
 дини по рано, тогава ся падада е живѣлъ прѣвъ врѣмето отъ 850
 до 950 година, т. е. прѣвъ онази епоха, когато Българската Книж-

вателно „Полиелеа на Българката“ е прѣкрасна плесница и на Гърскитѣ великеидеисти и на Сърбскитѣ шавинисти.

Въ Гърцкитѣ ржководства по изучаванieto вѣсточното Църковно пѣние, при распрѣдѣлението на материала за изучаване, прѣпорѣчва се на ученика, слѣдъ като свърши всичкия нужденъ материалъ по изучаванieto Църковното пѣние, за да бѣде съвършенъ пѣвецъ, да изучи и опѣзи отъ Кукузеловитѣ пѣснотворения, които поради високия имъ музикайски стиль и поради трудното имъ изучаване, сж получили названието «*ῥάστις τῶν ροσικῶν*» „бичъ на пѣвцитѣ“ Гдѣ ли сж намира тази драгоценна старина? колко е желателно да се прибержтъ, ако е възможно, всичкитѣ съчинения по вѣсточното Църковно пѣние и пѣснотворения на Иона Кукузеля и да сѣ поставятъ въ Народната Библиотека! Пѣснотворенията на Кукузеля, както по горѣ сѣ спомѣна, помѣжду всичкия вѣсточно — Църковенъ пѣвчески свѣтъ сж називатъ «*ῥάστις τῶν ροσικῶν*» „бичъ на пѣвцитѣ“, ззщото при изучаванieto имъ сѣ изисква и гласъ сладкъ и гладкъ, и остроумие не малко. Не ли е добръ, не ли е народна гордостъ да сѣ окачи този „бичъ“ на стѣната на Народната Библиотека? —

Гърцитѣ, основавани на басни отъ прѣдсторическа доба, и на лѣво и на дѣсно твърджтъ, и се гордѣятъ, че билъ гъркъ славния свирецъ итъ Тракия Орфей, кѣто съ свой музикаленъ инструментъ раздвигавалъ и самитѣ бездушни прѣдмети. Ами ний Българитѣ нѣмаме ли право, основавани, не на прѣдсторически алигорически басни, пѣ на исторически факти, да се гордѣемъ че билъ Българинъ прочутия пѣвецъ изъ Македония Иона Кукузель, койго съ свой ангелски гласъ, съ рѣдкия тойзи природенъ даръ, заставлявалъ самитѣ безсловесни животни да го слушатъ съ удивление и да му се радватъ? Съ удоволствие сѣ подхѣйва, че щело да сѣ състави пѣвческо дружество, на което цѣлата щѣло да бѣде равнoprостранението на музиката между Българското население и развитието на Българския народенъ напѣвъ. Спорѣдъ мое-то скромно маѣние, за патронъ на туй дружество трѣбва да сѣ прѣвозгла сѣ Иона Кукузель и да сѣ назове „Първо Българско Пѣвческо Дружество, св. Иона Кукузель“ както ученолюбивото дружество за помагание ва Български църкви и училища вѣнъ отъ Княжеството, приѣ покровителството и името на Българ. Прос-

вятители, св. Кирилъ и Методий. Туй ще бже единственното нравствено възнаграждение отъ Българското потомство къмъ славния Македонски пѣвецъ, приснопаметния авторъ на „Полиелея на Българската“, който прѣзрѣлъ Гърцкитѣ императорски палати и побѣгналъ въ пустинята да плаче и да се моли Богу, скоро да проводи Асѣневци, за да изчистятъ България отъ гърцкия сганъ. Ионаъ Кукузель чрѣзъ своя „Полиелей на Българската“ ни напомява, че прѣработеното и обогатено отъ него вѣсточно църковно пѣние е свързано съ Български народенъ напѣвъ; и дѣйствително, който е започналъ съ туй пѣние и съ народнитѣ ни пѣсни, открива поразително сходство между вѣсточното църковно пѣние и Българ. народенъ напѣвъ. Ионаъ Кукузель прочее ни заръчва да се грижимъ за развитието не само на народния Българ напѣвъ, нъ и на сходното съ него вѣсточно-църковно пѣние, ако искаме църквитѣ ни да не дойдатъ до такво отвратително положение, въ каквото, казватъ, се намиратъ църквитѣ въ градоветѣ и селата на опѣзи православни Славянски страни, гдѣто не е възможно образуването и подържанieto на пълненъ нотний пѣвчески хоръ, и гдѣто единъ само или двама пѣвци пѣятъ въ църква по новата система.

Като свършвамъ настоящата и кратка бесѣда, храня пълна надѣжда, че скромното ѣ съдържание ще убѣди компетентнитѣ кръгове по наро. пото. ни образование да се загрижатъ сериозно да не оставятъ при настоящитѣ благоприятни обстоятелства да пропадне народното ни църковно пѣние, което нашитѣ прадѣди сж запазили прѣзъ най мрачнитѣ врѣмена на гевѣжеството.

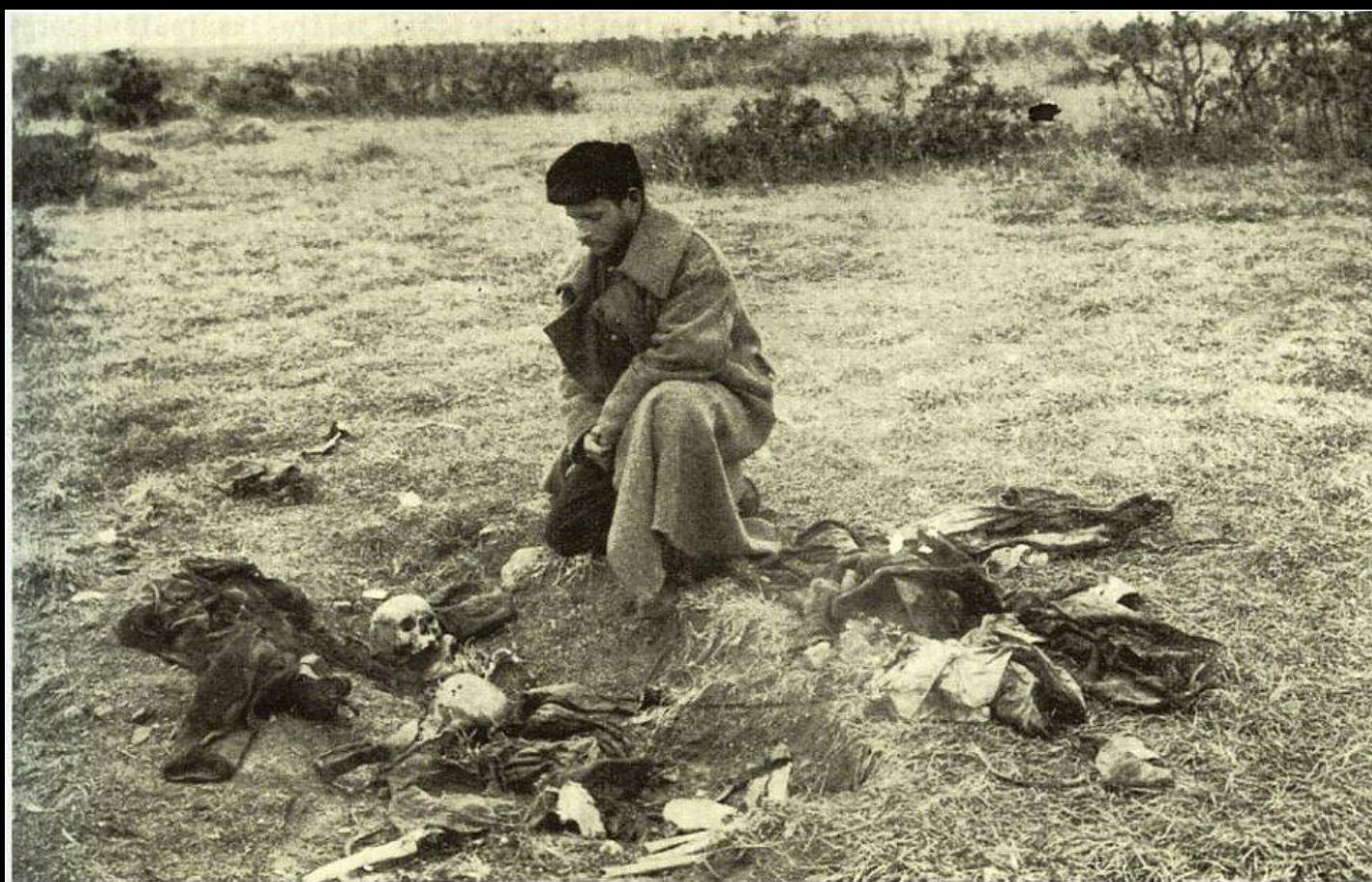

Още стотици книги на дейци родени
в географска област Македония
може да намерите на:

www.strumski.com

Библиотека „Струмски“
е създадена в памет на
загиналите за Родината.

Voivode Dimiter Madjarov before the remains of two comrades in arms killed in the battle of Ferres